

REFERAT Landdistriktsudvalget d. 13-05-2026

Mødedato Onsdag d. 13. maj 2026 kl. 16:00

Mødested E.3.16

Indholdsfortegnelse

Udvalgstema-drøftelse: Fremtidens Randers i Landdistrikterne.....	3
Godkendelse af dagsorden.....	4
Udrulning af Grøn Trepert - forhøjelse af anlægsbevilling.....	5
Drøftelse af landdistriktsudvalgets budget 2027-2030.....	8
Årets Ildsjæl og Årets Initiativ 2025.....	13
Uddeling af driftstilskud til foreninger 2026.....	15
Uddeling af 1. runde af Landsbypuljen 2026.....	17
Introduktion til Naturpark Randers Fjord.....	21
Prioritering af arbejdet med de rekreative stier i Randers kommune.....	25
Opdatering af kompetenceplanen.....	28
Drøftelse af plansager uden for Randers.....	30
Sagsstyringsliste pr. 8. maj.....	31
Anmodning fra Lars Søgaard, V og Henning Munkholm Eriksen, LA - Finansieringsmuligheder i l	33
Anmodning fra Frank Nørgaard, Dansk Folkeparti, vedr. vådlægning af 173 ha. mellem Fårup og N	35
Forvaltningen og formanden orienterer.....	38
Digital underskrift for tilstedeværelse.....	39

Punkt 56: Udvalgstema-drøftelse: Fremtidens Randers i Landdistrikterne

00.01.00-A00-35-25

Resumé

Landdistriktsudvalget har anmodet om en temadrøftelse om Fremtidens Randers med fokus på landdistrikterne. Forvaltningen holder derfor et oplæg vedrørende Fremtidens Randers med efterfølgende drøftelse i udvalget.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til landdistriktsudvalget

1. at orienteringen tages til efterretning

Beslutning

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Landdistriktsudvalget har anmodet om en temadrøftelse om Fremtidens Randers med fokus på landdistrikterne.

I udmøntningen af Fremtidens Randers er der peget på fem fokusområder med hver sin udmøntningsplan:

- Flere børn og unge i udsatte positioner skal løftes
- Flere selvforsørgende borgere
- En mere erhvervsvenlig kommune og flere arbejdspladser
- Øget sundhed og trivsel
- Attraktiv bosætningskommune og boliger i bedre kvalitet

Af disse er især fokusområderne "En mere erhvervsvenlig kommune og flere arbejdspladser" og "Attraktiv bosætningskommune og boliger i bedre kvalitet" relevante for landdistrikterne.

Forvaltningen holder derfor et oplæg vedrørende Fremtidens Randers i relation til landdistrikterne med særligt fokus på disse to fokusområder.

Oplægget efterfølges af en drøftelse i udvalget af Fremtidens Randers med fokus på landdistrikterne.

Økonomi

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved beslutningen.

Bilag

LDU-møde d. 13. maj 2026 - oplæg om Fremtidens Randers Kommune -

Punkt 57: Godkendelse af dagsorden

00.01.00-G01-49-23

Beslutning

Intet forfald til mødet

Punkt 58: Udrulning af Grøn Trepert - forhøjelse af anlægsbevilling

13.02.08-P00-2-25

Resumé

Finansiering af de vand- og naturgenopretningsprojekter som skal gennemføres for at tilgodese kravene i den nationale grønne trepart - og hermed udrulningen af byrådets omlægningsplan - sker via en statslig projektf finansiering.

En finansieringsmodel, som er baseret på, at kommunen afholder udgiften til gennemførelse af projektet indtil projektet er afsluttet, hvorefter alle udgifter til det gennemførte projekt bliver refunderet af staten. Kommunens har dermed udlæg til projekteringen og gennemførelse.

Der er i dag allokeret midler til indtægter og udgifter til formålet på anlægget "Vand- og naturgenopretningsprojekter". Den igangsatte udrulning af omlægningsplanen for den grønne trepart betyder imidlertid, at antallet af vand- og naturgenopretningsprojekter, som skal gennemføre inden 2032, forøges markant, så der i 2032 skal være gennemført 28 - 35 projekter.

Med denne sag søges derfor om en forhøjelse af rådighedsbeløb til udgifter og indtægter samt anlægsbevilling. Forhøjelse er en forudsætning for, at det i sagen angivne antal projekter kan gennemføres.

Byrådet gav i januar 2023 (BY30/1-23, pkt. 15) en anlægsbevilling på 12 mio. kr. til udgifter og 12 mio. kr. til indtægter til gennemførelse af de lovpligtige vand- og naturprojekter i perioden 2023 til 2027. Med nærværende sag indstilles rådighedsbeløbet forhøjet og tidsperioden forlænget så den er i tilpasset med tidsplanen for den nationale grønne trepart.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via landdistriktsudvalget og økonomiudvalget,

1. at der til gennemførelse af de lovpligtige vand- og naturgenopretningsprojekter afsættes et rådighedsbeløb på 15 mio. kr. i 2026 og 30 mio. kr. i hvert af årene 2027 til 2029 til udgifter og 15 mio. kr. i 2026 og 30 mio. kr. i hvert af årene 2027 til 2029 til indtægter
2. at der til gennemførelse af de lovpligtige vand- og naturgenopretningsprojekter gives anlægsbevilling på 105 mio. kr. til udgifter og 105 mio. kr. til indtægter svarende til de afsatte rådighedsbeløb.

Beslutning

Indstilles godkendt med 6 stemmer for og 1 stemme imod. For stemte Henning Munkholm Eriksen, Erik Bo Andersen, Niels Jørgen Thomsen, Anne Hjortshøj, Christian Engelbrecht Pedersen og Lars Søgaard. Imod stemte René Skaarup.

Sagsfremstilling

Gennemførelse af vand- og naturprojekter i Randers Kommune for at kunne efterleve de statslige krav i de tidligere vandområdeplaner og fra 2026 i den grønne trepart finansieres af staten fra projekt til projekt, men skal gennemføres af forvaltningen i en frivillig proces med de berørte lodsejere.

De vand- og naturprojekter, som skal gennemføres, omfatter de projekter, som skal gennemføres for at omsætte den af byrådet vedtagne omlægningsplan til de konkrete udpegede arealomlægninger såsom vådområder, lavbundsarealer, skove og lysåben natur.

Den statslige gennemførelse af vand- og naturprojekter er bygget op omkring 3 hovedprincipper.

1. Kommunerne ansøger og gennemfører med konsulenthjælp en forundersøgelse for at definere vand- og naturprojektet underopdelt i
 - teknisk forundersøgelse - hvordan skal projektet designes?
 - ejendomsmæssig forundersøgelse - hvilke lodsejere ønsker at være med?
2. Kommunen ansøger og gennemfører med konsulenthjælp en realisering af projektet i form af et anlægsprojekt
3. Staten gennemfører som del af realiseringen den nødvendige jordfordeling. Det betyder, at realiseringen først kan igangsættes og gennemføres, når staten er klar til at gennemføre jordfordelingen. Når projekterne er gennemført, er det som udgangspunkt fortsat lodsejerne, som ejer de omlagte arealer.

Staten betaler for kommunens udgifter

- når forundersøgelsen er gennemført og afrapporteret
- når projektet er gennemført og afrapporteret.

Staten betaler for anvendte timer til projektering samt afholdte udgifter til anlæg, dog maksimalt det antal timer og de udgifter, der er angivet i kommunens ansøgning

Denne finansieringsmodel betyder, at Randers Kommune afholder udlæggene for alle de projekter, som skal gennemføres i Randers Kommune, selvom projekterne gennemføres på privat jord.

Finansieringsmodellen indebærer, at kommunerne løber en økonomisk risiko ved gennemførelse af de lovpligtige vand- og naturprojekter. Det er en økonomisk risiko, som alle kommuner står med, og som KL er blevet gjort opmærksom på i regi af den statslige TaskForce. Den økonomiske risiko relaterer sig til følgende situationer:

1. **Igangsæt ansøgning bliver ikke til noget:** Kommunen igangsætter udarbejdelsen af en ansøgning, men det ender, på grund af en indledende modstand fra lodsejere eller tekniske barrierer, med, at det ikke vurderes muligt at gennemføre projektet. Derfor fremsendes der ingen ansøgning om forundersøgelse. De anvendte timer til udformning af ansøgningen bliver ikke dækket af staten.
2. **Ventetid på tildeling af jordfordeler:** Kommunen ansøger om realisering af et projekt og får tilsagn fra staten til at gennemføre projektet. Staten skal nu tildele en jordfordeler. Kommunen kan først starte projektet, når jordfordeleren er tildelt og klar. I ventetiden kan den kommunale projektleder ikke arbejde på projektet, og der er derfor risiko for manglende finansiering af lønudgiften.
3. **Igangsæt projekt realiseres ikke:** Realiseringen af projektet er igangsæt, men en eller flere lodsejere fortryder deres tilsagn om deltagelse i projektet. Derved falder projektet. Når projektet ikke realiseres, betaler staten ikke de af kommunen afholdte udgifter til projektering og evt. påbegyndte anlæg.
4. **Efterspørgsel på projektledere:** Det meget store antal projekter, som skal gennemføres på nationalt plan, betyder stor efterspørgsel efter kvalificerede projektledere. Skift af projektleder midt i et projekt, betyder oplæring en ny projektleder. Da staten kun betaler for de ansøgte timer til projektering, vil timerne anvendt til oplæring og genstart af projektet (forundersøgelse eller realiseringsprojekt) ikke blive dækket af den statslige finansiering.
5. **Ventetid på konsulenter:** Det meget store antal projekter betyder også risiko for ventetid hos de konsulenter, som kommunerne har brug for at indkøbe konsulentbistand hos for at kunne gennemføre det ansøgte. Projektlederen kan derfor ikke komme i gang med projektet og ventetimerne betales ikke af staten.

Kendetegnede for disse situationer er, at udgifterne til projektering og i mindre omfang også anlægsudgifter ikke bliver refunderet af staten, da det for alle situationerne gælder, at de anvendte timer og afholdte udgifter ikke kan tilknyttes en gennemført forundersøgelse eller et gennemført projekt.

Den økonomiske risiko mindskes, jo flere projekter kommunen gennemfører på sammen tid, da særligt risikoen for uudnyttede projektledertimer på grund af ventetid nedbringes, jo flere projekter, der er i gang samtidigt.

Det kan desuden oplyses, at staten har anerkendt den økonomiske og udrulningsmæssige udfordring tilknyttet modellen med de statslige jordfordelere. Staten har derfor tredoblet antallet af jordfordelere fra 2026 for herved at mindske ventetiden i kommunerne og forøge hastigheden på gennemførelsen af projekterne.

Udvidelse af ressourcer til opgaveløsningen

De nuværende ressourcer muliggør en gennemførelse af 10 forundersøgelser inden 2027 og 2-3 realiserede projekter inden 2029. Statens forventning er op til 35 forundersøgelser i 2027 og op til 35 gennemførte projekter i 2030/32. Det betyder, at ressourcetildelingen til opgaveløsningen som minimum skal fordobles fra 2 til 4 projektledere, idet det formodes, at det vil lykkes forvaltningen at indgå i en model med Limfjordsrådet eller Gudenåkomiteen om at deles om medarbejdere for at minimere risikoen mest muligt for ventetid hos projektlederen. Denne fordobling af personaleressourcen til projektledelsen finansieres af staten som del af de enkelte projekter og derfor del af anlægsbevillingen.

Myndighedsopgaven

I perioden 2027 til 2032 vil forvaltningen skulle myndighedsbehandle de ca. 35 nye natur- og vandprojekter under den grønne trepart, hvilket vil kræve øgede personaleressourcer til myndighedsbehandling. Med det nuværende budget vil forvaltningen alene kunne tilgodese dette ved at forlænge sagsbehandlingstiden på andre sagsområder, hvilket vil forringe beskyttelsesniveauet og serviceniveauet på de andre sagstyper på natur- og miljøområdet.

KL søger at skaffe statslig kompensation for det øgede behov for personaleressourcer i forbindelse med deres løbende dialog med staten. Det er dog usikkert om og hvornår KL får held med denne opgave. jf. budgetvejledningen fra KL.

(sopr 3)

Uden de nødvendige tilladelser vil landbruget ikke på lang sigt kunne få godskrevet den opnåede kvælstof- og klimareduktion fra de gennemførte projekter under den grønne trepart og vil derfor blive påvirket negativt af en langsom eller manglende myndighedsbehandling af de grønne trepart projekter.

Denne udfordring uddybes i forbindelse med den forestående budgetproces for budget 2027-2030.

Økonomi

Byrådet gav i januar 2023 (BY30/1-23, pkt. 15) en anlægsbevilling på 12 mio. kr. til udgifter og 12 mio. kr. til indtægter til gennemførsel af de lovpligtige vand- og naturprojekter i perioden 2023 til 2027.

For at sikre den nødvendige økonomi til den markante forøgelse i antallet af projekter, som skal gennemføres, er det forvaltningens vurdering, at den nuværende anlægsbevilling, som udløber i 2027 skal forøges og forlænges i første omgang til og med 2029.

Der søges på den baggrund om rådighedsbeløb på 15 mio. kr. i 2026 og 30 mio. kr. i hvert af årene 2027 til 2029 til udgifter og 15 mio. kr. i 2026 og 30 mio. kr. i hvert af årene 2027 til 2029 til indtægter med tilhørende anlægsbevilling til lovpligtige vand- og naturgenopretningsprojekter

Projekternes gennemførelse forventes således netto at gå i 0 for kommunen over tid. Forvaltningen vil løbende følge den ovenfor skitserede økonomiske risiko forbundet med projekterne og følge op i forbindelse med de løbende budgetopfølgninger.

Den likviditetsmæssige tidsforskydning vurderes at kunne håndteres inden for kommunens likviditetsmæssige ramme.

Punkt 59: Drøftelse af landdistriktsudvalgets budget 2027-2030

00.30.00-S55-1-26

Resumé

Som en del af budgetprocessen gives en orientering om udvalgets budget, herunder bevillinger, der udløber, samt ændringer i budgetperioden.

Fagudvalgene har mulighed for at komme med forslag og eventuelle omprioriteringer til budget 2027-2030 på udvalgets område. På den baggrund foreslås en drøftelse med henblik på den endelige behandling af udvalgets eventuelle forslag og omprioriteringer på næste udvalgsmøde.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til landdistriktsudvalget,

1. at orienteringen om budget 2027-2030 tages til efterretning
2. at udvalget drøfter eventuelle budgetomprioriteringer og budgetønsker/-forslag på eget udvalgsområde.

Beslutning

1. at taget til efterretning
2. at drøftet med følgende forslag:
 - Kunne man placere flere penge på de 3 besluttede områdefornyelser - hvad vil yderligere midler kan gavne de 3 besluttede områdefornyelser?
 - En ekstra landdistriktsmedarbejder på områder som sundhed og frivilligkoordinator - hvad koster en ekstra medarbejder?
 - Ubeboelige boliger - nedrivningspuljen - kan vi lave en status og skal vi hæve puljen - hvilket beløb kan gøre en forskel?
 - Forundersøgelse ift. et fjordtårn/floddeltatårn i landdistriktet som et turismeprojekt sammen med lokale aktører - hvad vil det koste at lave forundersøgelsen?
 - Ren fjord fond - hvad skal der til for at oprette en fond?

Sagsfremstilling

Nedenfor er en gennemgang af de væsentligste poster i udvalgets basisbudget samt ændringer i budgetperioden for henholdsvis drift og anlæg.

Drift

Tabellen nedenfor viser det samlede driftsbudget for landdistriktsudvalgets bevillingsområde. Som det fremgår, udgør oprindeligt budget 9,4 mio. kr. i 2026. Desuden vises budgettet i overslagsårene 2027-2030. Nedenfor tabellen redegøres for ændringer i budgettet i budgetperioden. Ændringerne er opsummeret i tabel 2.

Tabel 1 Oversigt over det samlede driftsbudget for landdistriktsudvalgets bevillingsområde i perioden 2026-2030

	2026	2027	2028	2029	2030
(1.000 kr. - 2026 priser)	Oprindelig budget	Budgetoverslag	Budgetoverslag	Budgetoverslag	Budgetoverslag
Landdistriktsudvalget	9.432	9.402	9.373	9.373	9.373
Landdistrikt	4.210	4.180	4.176	4.176	4.176
Puljer	3.601	3.571	3.567	3.567	3.567
Landdistriktspuljen	490	460	456	456	456
Landsbypulje	1.774	1.774	1.774	1.774	1.774
Kommunal medf. LAG Randers Favrskov	1.336	1.336	1.336	1.336	1.336
Operatør bevillinger	609	609	609	609	609
Tilskud til forsamlingshuse	235	235	235	235	235
LAG sekretariatsbistand	345	345	345	345	345
Medlemskab Landdist. fællesråd	29	29	29	29	29
Byfornyelse	1.871	1.871	1.846	1.846	1.846
Byfornyelse, diverse	89	89	64	64	64
Ydelsesstøtte div. byfornyelsesprojekter	1.688	1.688	1.688	1.688	1.688
Bevaringsudvalget	95	95	95	95	95
Grøn Trepert	3.351	3.351	3.351	3.351	3.351
Fælles vandløb	744	744	744	744	744
Vedligeholdelse og oprensning af vandløb	2.097	2.097	2.097	2.097	2.097
Vandløbsvæsen, øvrige	510	510	510	510	510

Samlet set falder budgettet med 30.000 kr. fra 2026 til 2027 og yderligere 29.000 kr. fra 2027 til 2028 og frem.

Landdistrikt

Området Landdistrikt dækker over udgifter til tre forskellige puljer, hvoraf der ydes tilskud til diverse projekter i landdistrikterne i Randers Kommune. De tre puljer er Landsbypuljen, Landdistriktspuljen og en pulje til kommunal medfinansiering af LAG Randers-Favrskov.

For landdistriktspuljen falder budgettet med 29.000 kr. 2027 og yderligere 4.000 kr. i 2028 og frem som følge af udmøntningen af effektiviserings- og besparelseskatalogerne, der blev vedtaget med henholdsvis budget 2023- 2026 og budget 2025-2028.

Byfornyelse

Området Byfornyelse dækker over offentlige tiltag, der skal forbedre arealer og bygninger i allerede bebyggede områder i landområderne.

Budgettet til byfornyelse, diverse reduceres med 25.000 i 2028 og frem som følge af udmøntningen af effektiviserings- og besparelseskatalogerne, der blev vedtaget med budget 2025-2028.

Grøn Trepert

Området Grøn Trepert omfatter primært opgaver i relation til den grønne trepart og myndighedsopgaver i relation til Vandløbsloven.

Budgettet til Grøn Trepert er uændret i perioden.

Tabel 2 Ændringer i budgetårene i forhold til oprindeligt budget 2026 for landdistrikt, drift.

Ændringer i forhold til oprindeligt budget 2026 (kr.)	2027	2028	2029	2030
Landdistrikt (drift) - i alt	-29.614	-59.227	-59.227	-59.227
Budget (bevillinger, der udløber)	0	0	0	0
Ingen	0	0	0	0
Effektiviserings- og besparelseskataloger	-29.000	-58.000	-58.000	-58.000
B25-28 Landdistriktspulje, reduktion	-29.000	-33.000	-33.000	-33.000
B25-28 Byfornyelsesproj., redukt. budget	0	-25.000	-25.000	-25.000
PL og øvrige ændringer	-614	-1.227	-1.227	-1.227
Prisfremskrivning	-614	-1.227	-1.227	-1.227
Ændring fra år til år - i alt	-29.614	-29.613	0	0

Note: minus angiver en budgetreduktion, + angiver en budgetforøgelse

Budget til administration (HK6)

Budgetterne til administration ligger på bevillingsområdet Administration under økonomiudvalget. Budgettet til administration dækker primært løn til myndighedsarbejde og øvrig administrativt arbejde.

Oprindelig budget 2026 til administration ekskl. den boligsociale helhedsplan udgør 70,0 mio. kr. hertil kommer en samlet overført opsparing fra 2025 på 6,8 mio. kr. Budgettet er inkl. en midlertidig årlig bevilling til plan- og byggesagsbehandling på 3,3 mio. kr., som løber til og med budget 2027.

Tidligere års besparelses- og effektiviseringsforslag er de første år indfaset ved hjælp af opsparede midler, som forudsat i de vedtagne forslag. Opsparingen er imidlertid ved at være anvendt, og der vil derfor være behov for at iværksætte tiltag, som kan afhjælpe den strukturelle ubalance på administrationsbudgettet. Den strukturelle ubalance udgør ca. 4 mio. kr. årligt.

Der har de seneste to år været afholdt afledte udgifter til Nordic Waste på administrationsbudgettet for 7,2 mio. kr., hvilket har nedbragt opsparingen betragteligt.

Ovenstående skal ses i sammenhæng med, at Randers Kommune står foran store byudviklingsindsatser, der er af omfattende myndighedskaraktér, og vil sætte spor i fremtidens Randers, f.eks. klimabro, Flodby, fremtidens fjernvarme, CO2 lager og ny spildevandsplan. Størrelsen af projekterne betyder, at der vil være behov for særdeles væsentlige myndighedsressourcer samt specialiseret viden til miljøvurderinger, tekniske analyser mv. Hvis projekterne skal realiseres i et tilfredsstillende tempo - og samtidig efterlade rum for anden udvikling i kommunen - er det umiddelbart vurderingen, at de nuværende ressourcer ikke står mål med opgaverne.

Forvaltningen vil til budget2027-2030 udarbejde et uddybende notat.

Skattefinansieret anlæg

Tabellen nedenfor viser budgettet for anlæg under landdistriktsudvalget med budget i perioden 2026-2029. Desuden kan der være anlægsprojekter, der har haft budget i tidligere år, men som endnu ikke er afsluttet. Bilag 1 indeholder en oversigt over samtlige anlæg under landdistriktsudvalget. Nedenfor tabellen redegøres for rådighedsbeløb i budgetperioden. Ændringerne er opsummeret i tabel 4.

Tabel 3 Anlægsbudgetter under landdistriktsudvalget i perioden 2026-2029

Landdistriktsudvalget (1.000 kr. - 2026 priser)	U/I	2026 Oprindeligt budget	2027 Rådighedsbeløb	2028 Rådighedsbeløb	2029 Rådighedsbeløb
Skattefinansieret anlæg		10.136	-218	2.376	3.027
Asferg, områdefornyelse	U		2.500		
Asferg, områdefornyelse	I			-2.770	
Bygningsforbedringsudvalget	U	300	300	300	300
Havndal, områdefornyelse	U	3.000	2.900		
Havndal, områdefornyelse	I		-8.031		
Indsats mod dårlige boliger, pulje	U	1.500	1.000	1.000	1.000
Mellerup, områdefornyelse	U	100			
Mellerup, områdefornyelse	I		-3.650		
Naturgenopretning	U	1.273	1.200		
Pulje til byfornyelsesprojekter	U	6.434	6.381	6.318	4.322
Pulje til byfornyelsesprojekter	I	-2.471	-2.818	-2.471	-2.595
Vand- og naturgenopretningsprojekter	U	2.400	2.400		
Vand- og naturgenopretningsprojekter	I	-2.400	-2.400		

Byrådet har godkendt program for områdefornyelserne i henholdsvis Albæk (BY14/6-21, pkt. 282), Havndal (BY26/2-24, pkt. 60) og Mellerup (BY 30/1-23, pkt. 19). Budgettet er udtryk for, hvordan udgifter og indtægter forventes at fordele sig på de enkelte år.

Der er afsat en årlig pulje på 0,3 mio. kr. til bygningsforbedringsudvalget.

Der er afsat en årlig pulje til indsats mod dårlige boliger på 1,0 mio. kr. Med budget 2026-2029 blev der afsat yderligere 0,5 mio. kr. i 2026 til nedrivning af dårlige boliger.

Med budget 2024-2027 blev puljen vedrørende naturgenopretning - klima, natur og miljø videreført og forøget i 2024 og 2025. Der blev på den baggrund afsat 1,2 mio. kr. årligt i 2024 og 2025. Bevillingen blev med budget 2025-2028 videreført i 2026 og med budget 2026-2029 blev den videreført i 2027.

Som en del af den 10-årige investeringsplan, der blev vedtaget med budget 2020-2023, reduceres pulje til byfornyelsesprojekter med netto 2,2 mio. kr. fra 2024 og frem. Med budget 2023-2026 blev der tilført området 2,1 mio. kr. i 2024, i budget 2025-2028 blev der afsat 2,2 mio. kr. årligt i årene 2025 og 2026 og i budget 2026-2029 blev der afsat 2,2 mio. kr. i hvert af årene 2027 og 2028. Der kan opnås statslig refusion til områdefornyelser i landdistrikterne. Randers Kommune tildeles årligt en statslig ramme til byfornyelse. For at få del i denne ramme forudsætter det kommunal medfinansiering på ca. 50%. Med de afsatte kommunale midler på 1,6 mio. kr. årligt fra 2029 og frem, vil Randers Kommune forventeligt ikke kunne udnytte den afsatte statslige ramme fuldt ud i budgetperioden.

Vand- og naturgenopretningsprojekter vedrører udgifter og indtægter knyttet til gennemførelse af vand- og naturgenopretningsprojekter udpeget af staten. I perioden 2022 til 2027 forventer forvaltningen at få bevilliget statslige projektmidler til gennemførelse af de lovpligtige vand- og naturgenopretningsprojekter på samlet 12 mio. kr. Byrådet godkendte projektet den 30. januar 2023.

Tabel 4 Ændringer i budgetårene i forhold til oprindeligt budget 2026 for skattefinansieret anlæg.

Ændringer i forhold til oprindeligt budget 2026 (kr.)	2027	2028	2029
Landdistriktsudvalget (anlæg, skattefinansieret) - i alt	-500.000	-1.700.000	-3.900.000
Budget (bevillinger, der udløber)	-500.000	-1.700.000	-3.900.000
B26-29 Områdefornyelse	0	0	-2.200.000
B26-29 Forgølse af nedrivningspulje -landdistrikterne	-500.000	-500.000	-500.000
B26-29 Naturgenopretning		-1.200.000	-1.200.000

Note: minus angiver en budgetreduktion, + angiver en budgetforøgelse

Budgetforslag og omprioriteringer

Landdistriktsudvalget har mulighed for at komme med forslag til udvidelser, som udvalget ønsker skal indgå i de politiske forhandlinger om budget 2027-2030 samt omprioritere indenfor egne bevillingsområder. Desuden skal udvalget tage stilling til, hvad udvalget foreslår, der skal ske med bevillinger, der udløber i budgetperioden 2027-2030.

Sikring af økonomisk balance

Der er ingen områder i økonomisk ubalance på udvalgets område.

Økonomi

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved beslutningen.

I tilfælde af økonomisk ubalance på et givent område forudsættes, at udvalget drøfter tiltag til sikring af budgetbalance.

Udvalgets endelige budgetønsker vil indgå i de politiske forhandlinger om budget 2027-2030.

Bilag

Bilag 1 Oversigt over samtlige anlæg under landdistriktsudvalget

Punkt 60: Årets Ildsjæl og Årets Initiativ 2025

00.05.00-P35-12-25

Resumé

Landdistriktsudvalget i Randers Kommune skal på den kommende landdistriktskonference kåre "Årets ildsjæl 2025" og "Årets initiativ 2025" i Randers kommunes landsbyer og landdistrikter. Udvalgets medlemmer præsenteres for de nominerede i de to kategorier, og skal herefter hver især pege på deres bud på vinderne.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til landdistriktsudvalget

1. at, udvalgets medlemmer stemmer om vinderen af "Årets Ildsjæl 2025", som honoreres med 10.000 kr., finansieret af Landdistriktspuljen.
2. at, udvalgets medlemmer stemmer om vinderen af "Årets Initiativ 2025", som honoreres med 25.000 kr., finansieret af Landdistriktspuljen.

Beslutning

1. Årets Ildsjæl er valgt
2. Årets Initiativ er valgt

Sagsfremstilling

Landdistriktsudvalget besluttede d. 8. oktober 2025, at der for 2025 skal uddeles landdistriktspriserne Årets Ildsjæl og Årets Initiativ. Priserne er blevet uddelt siden 2016 og defineres på følgende vis:

- "Årets Ildsjæl 2025" - Tildeles en person, der har ydet en ekstraordinær indsats for fællesskabet.
- "Årets Initiativ 2025" – Tildeles et projekt eller en indsats, der har bidraget til positiv udvikling i lokalområdet.

Landdistriktsudvalget ønsker med de to priser at fremhæve og anerkende de positive initiativer og engagerede personer, der gør en forskel i kommunens landsbyer og landdistrikter.

Landdistriktsudvalget vælger de endelige vindere ud fra de nominerede. Vinderne offentliggøres af udvalget ved Landdistriktskonferencen d. 19. maj 2026 i Kulturhuset Langå.

Nomineringer

Alle har haft mulighed for at nominere kandidater via en formular på Randers Kommunes hjemmeside. Oplysninger om muligheden for at nominere er blevet annonceret gennem landdistriktsnyhedsbrevet, på Facebook, på mail, samt på kommunens nyhedsside.

Udvælgelsesproces

På udvalgets møde foretages en afstemning, hvor hvert medlem for hver pris afgiver en stemme på henholdsvis deres bud på første-, anden- og tredjepladsen. Forvaltningen vil efterfølgende beregne den samlede score og udpege vinderne.

I år er der nomineret 22 personer til Årets Ildsjæl og 7 initiativer til Årets Initiativ.

Nomineringerne til de to priser er vedlagt som bilag.

Økonomi

Vinderen af "Årets Ildsjæl 2025" honoreres med 10.000 kr. og vinderen af "Årets Initiativ 2025" honoreres med 25.000 kr. Priserne finansieres af Landdistriktspuljen, hvilket blev besluttet på Landdistriktsudvalgets møde d. 8. oktober 2025.

Bilag

Nomineringer til Årets Ildsjæl

Nomineringer til Årets Initiativ

Punkt 61: Uddeling af driftstilskud til foreninger 2026

00.05.00-P35-2-26

Resumé

Landdistriktsudvalget besluttede på udvalgsmødet den 11. marts 2026, at der i 2026 skal uddeles driftstilskud til foreninger i kommunens landdistrikter på baggrund af en ansøgningsrunde.

Driftstilskuddet til foreningerne er blevet tilbudt siden 2021.

Med denne sag skal Landdistriktsudvalget tage stilling til, hvilke ansøgere der skal imødekommes med et driftstilskud i 2026.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til landdistriktsudvalget

1. at alle ansøgere der lever op til kriterierne for tilsagn, modtager driftstilskuddet.

Beslutning

Godkendt.

Sagsfremstilling

Landdistriktsudvalget har siden 2021 uddelt driftstilskud til foreninger i Randers kommunes landdistrikter.

Udgangspunktet for ordningen har været, at alle byer får mulighed for at opnå et driftstilskud. Baggrunden er blandt andet, at nogle byer årligt modtager driftstilskud til deres forsamlingshus.

Hvis der er flere foreninger i en landsby, som alle varetager områdets interesser, skal der lokalt opnås enighed om, hvilken forening der skal modtage tilskuddet. Driftstilskuddet anvendes primært til vedligehold og drift af grønne arealer samt andre udendørs mødesteder.

Driftstilskud til forsamlingshuse finansieres af Forsamlingshuspuljen og påvirkes ikke, hvis andre foreninger i lokalområdet modtager driftstilskud fra Landdistriktspuljen. Forsamlingshuse kan derfor ikke søge om yderligere tilskud fra denne pulje.

Landdistriktsudvalget besluttede på udvalgsmødet den 11. marts 2026, at der igen i 2026 skal uddeles driftstilskud til foreninger på baggrund af en ansøgningsrunde.

I forbindelse med uddelingen af driftstilskud i 2024 besluttede udvalget, at idrætsforeninger ikke kan søge om driftstilskud til foreninger. Ansøgninger fra idrætsforeninger indgår derfor ikke længere i vurderingen af ansøgninger om driftstilskud.

Derudover besluttede udvalget i forbindelse med uddelingen af driftstilskud i 2025, at ansøgere, der imødekommes med tilskud, tildeles et tilskud på 6.000 kr. pr. forening.

Ansøgerne

Forvaltningen har modtaget 24 ansøgninger.

Ansøgerne består af 7 foreninger, som driver forsamlingshuse, og tillige fungerer som borgerforening. Der er 12 borgerforeninger og lokalråd. Resten varetager områdets interesser ved at afholde aktiviteter eller passe grønne arealer og faciliteter på anden vis.

Vurdering af ansøgningerne

Ansøgningerne er vurderet ud fra tre parametre:

1. Om de har drift af grønne områder, stier mv.
2. Om de har drift af faciliteter som legepladser, madpakkehuse mv.
3. Om de afholder aktiviteter for områdets borgere.

Der gives enten 0 eller 1 for hver parameter. Derfor er det højst muligt, at få tre point for en ansøger.

Vurderingen af ansøgninger samt en beskrivelse af ansøgningerne fremgår af bilag 1.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til udvalget, at alle ansøgere der lever op til kriterierne for tilsagn, modtager driftstilskuddet. Dette vil indebære, at alle ansøgere modtager tilsagn.

Udgiften for denne indstilling er 144.000 kr.

Økonomi

Landdistriktsudvalget besluttede på udvalgsmødet den 6. februar 2025, at driftstilskuddet til foreninger hæves til 6.000 kr. pr. forening.

Hvis forvaltningens indstilling imødekommes med 6.000 kr., vil der i alt gives driftstilskud til foreninger i landdistrikterne for 144.000 kr.

Udvalget besluttede ligeledes, at driftstilskuddet for foreninger skal finansieres af Landdistriktspuljen.

Der resterer i marts 2026 cirka 400.000 kr. i Landdistriktspuljen.

Bilag

Samlet overblik og vurdering af ansøgninger

Punkt 62: Uddeling af 1. runde af Landsbypuljen 2026

00.05.00-P35-13-25

Resumé

Der er modtaget 26 ansøgninger i første ansøgningsrunde i 2026 til Landsbypuljen. Landsbypuljen støtter udviklingsprojekter i kommunens landsbyer og landdistrikter.

Landdistriktsudvalget skal træffe beslutning om, hvilke projekter der skal støttes.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til landdistriktsudvalget,

1. at udvalget beslutter, hvilke ansøgninger der skal imødekommes,
2. at udvalget beslutter, hvilke beløb de enkelte ansøgninger skal imødekommes med,
3. at udgifterne til projekterne finansieres af Landsbypuljen.

Beslutning

1. at forslag to vedtages, med de forbehold at projektet "Nyt liv i Ommersysselhallen – fra idé til visualisering" fra Ommersysselhallen indstilles til afslag. Projektet "Renovering af trægulv inkl. fjerne varmekanal" fra Øster Tørslev Fritidslokaler indstilles til tilsagn på 100 % af det ansøgte beløb og at projektet "Forårsløg" fra Gjerlev Lokalsråd indstilles til tilsagn på 30.000 kr. Derudover gives projektet "Folkemøde: Randers på landet" fra Foreningen Fussingø-gruppen tilsagn, med det forbehold at tilsagnet frafalder hvis projektet har modtaget tilsagn fra SIK-udvalget til projektet.
2. at ansøgningerne imødekommes med beløbet som er angivet i forslag to. Projektet "Renovering af trægulv inkl. fjerne varmekanal" fra Øster Tørslev Fritidslokaler indstilles til tilsagn på 100 % af det ansøgte beløb og projektet "Forårsløg" fra Gjerlev Lokalsråd indstilles til tilsagn på 30.000 kr.
3. at godkendt

René Skaarup blev vurderet inhabil, jf. vedlagte notat, og deltog ikke i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Udvalget har besluttet, at der afholdes to årlige ansøgningsrunder til Landsbypuljen. Ansøgningsfristen for første runde i 2026 er nu udløbet.

På udvalgsrådet d. 11. marts 2026 besluttede landdistriktsudvalget at omprioritere 250.000 kr. fra Landsbypuljen til Landdistriktpuljen. Der er derfor cirka 1.550.000 kr. til uddeling af Landsbypuljen i 2026, hvilket svarer til cirka 775.000 kr. pr. runde.

Udvalget besluttede samtidig, at hvis der ved årets afslutning resterer midler af de omprioriterede midler i Landdistriktpuljen, tilbageføres disse til Landsbypuljen. Midlerne vil herefter kunne indgå i uddelingen ved 2. ansøgningsrunde til Landsbypuljen i 2026.

1. runde 2026

Ved ansøgningsfristens udløb den 1. april 2026 var der modtaget 26 ansøgninger til Landsbypuljen. Der er i alt søgt om 2.441.715 kr. De ansøgte projekter har tilsammen en projektsum på 4.329.337 kr.

De enkelte ansøgninger fremgår enkeltvis af bilag 1 - 26 med ansøgningsskema og tilhørende budget. Forvaltningen er i øvrigt i besiddelse af kontroltilbud, foreningsvedtægter og andre relevante dokumenter.

Forvaltningen har vurderet ansøgningerne ud fra de parametre for Landsbypuljen, som er vedtaget af Landdistriktsudvalget. Vurderingen kan være med til at give udvalget en indikation af projekternes potentiale for at styrke et lokalområde.

I bilag 27 findes vurderingskriterierne, som ansøgningerne vurderes og sammenlignes ud fra.

Bilag 28 og 29 indeholder en oversigt over alle ansøgningerne og deres score på vurderingskriterierne, samt forvaltningens forslag til indstillinger.

Forslag til fordeling af midler

Forvaltningen har udarbejdet fire forslag til fordeling af midlerne på baggrund af en vurdering af ansøgningerne samt projektets akuthed i forhold til realisering. Forvaltningens vurdering af akuthed bygger på en vurdering af, hvor presserende det ansøgte projekt er, samt i hvilken grad projekterne har behov for finansiering fra denne runde af landsbypuljen for at kunne realiseres. Hvis et projekt vurderes akut, er det symboliseret med en rød farve, mens projekter der ikke vurderes akut fremgår med en grøn farve. Vurderingen fremgår af den samlede vurdering af ansøgningerne.

Forslag 1:

- Alle akutte ansøgninger får tilsagn på det fulde ansøgte beløb.
- Alle ansøgninger med en score på ti eller højere får tilsagn på det fulde ansøgte beløb.
- Alle øvrige ansøgninger får afslag

Hermed anvendes 791.000 kr. af de 1.550.000 kr., der er til rådighed i landsbypuljen, på 10 af de 26 projekter. Dermed imødekommes de bedst vurderet projekter, samt de mest akutte.

Forslag 2:

- Alle akutte ansøgninger får tilsagn på 70 % af det ansøgte beløb.
- Alle ansøgninger med en score på otte eller højere får tilsagn på 70 % af det ansøgte beløb.
- Alle øvrige ansøgninger får afslag

Hermed anvendes 903.701 kr. af de 1.550.000 kr., der er til rådighed i landsbypuljen, på 14 af de 26 projekter. Dermed imødekommes yderligere projekter, der har opnået en middel score i vurderingen af ansøgningerne. Ved ikke at give tilsagn om det fulde ansøgte beløb er der en risiko for, at de projekter, der har modtaget tilsagn, ikke kan realiseres.

Forslag 3:

- Alle projekter omhandlende udvikling, fællesskaber og nye faciliteter får tilsagn på det fulde ansøgte beløb.
- Alle projekter der omhandler drift og vedligehold får afslag.

Hermed anvendes 1.026.125 kr. af de 1.550.000 kr., der er til rådighed i landsbypuljen, på 11 af de 26 projekter. Dermed støttes alle projekter, der har udvikling i landdistrikterne for øje.

Forslag 4:

- Alle akutte ansøgninger får tilsagn på det fulde ansøgte beløb.
- Alle ansøgninger med en score på seks eller højere får tilsagn på 50 % af det ansøgte beløb.
- Alle øvrige ansøgninger får afslag

Hermed anvendes 1.164.831 kr. af de 1.550.000 kr., der er til rådighed i landsbypuljen, på 20 af de 26 projekter. Dermed imødekommes de fleste ansøgninger, dog ikke de ansøgninger, der har opnået de laveste scorer i vurderingen. Ved ikke at give tilsagn om det fulde ansøgte beløb gøres det opmærksom på at, der er en risiko for, at de projekter, der har modtaget tilsagn, ikke kan realiseres.

Landsbypuljen 2025

I forbindelse med ansøgningsrunderne i 2025 blev der givet tilsagn til 38 projekter til en samlet værdi af 2.027.059 kr. I første ansøgningsrunde blev der givet tilsagn til 18 projekter svarende til 1.028.241 kr., mens der i anden ansøgningsrunde blev givet tilsagn til 20 projekter for i alt 998.818 kr.

Økonomi

Der resterer forud for dagens møde cirka 1.5 mio. kr. i Landsbypuljen for 2026.

Vælges forslag 1 bevilges 791.000 kr. til 10 projekter.

Vælges forslag 2 bevilges 903.701 kr. til 14 projekter.

Vælges forslag 3 bevilges 1.026.125 kr. til 11 projekter.

Vælges forslag 4 bevilges 1.164.831 kr. til 20 projekter.

Midlerne til projekterne finansieres af Landsbypuljen.

Bilag

Inhabilitetsvurdering landdistriktsudvalget - ægtefælles tilknytning til borgerforening

1. Asferg Forsamlingshus
2. Børnekultur på tur
3. Sødtring Forsamlingshus
4. Årslev Forsamlingshus
5. Havndal Borgerforening
6. Mejlby Borgerforening
7. Fussingøgruppen
8. Tånum Forsamlingshus
9. Bjerregrav Aktivitetspark
10. Borgerforeningen Øster Tørslev Fritidslokaler
11. Lions Club Langå
12. Lindbjerg Forsamlingshus
13. Gjerlev Loalråd
14. Gimming Forsamlingshus
15. Borgerforeningen for Fårup og Omegn
16. Hald Forsamlingshus
17. Lem forsamlingshus og Borgerforening
18. Lokalrådet for Spentrupområdet
19. Langå i udviklingen
20. Albæk Forsamlingshus
21. Værum Forsamlingshus
22. Uggelhuse Borgerforening
23. Sønderbæk Borger- og Kulturhus
24. Ommersysselhallen
25. Øster Velling Borgerforening og Forsamlingshus
26. Den Selvejende Institution Foreningshuset Hørning

kriterier-for-landsbypuljen-2025

Vurdering af projekter

Samlet vurdering og indstilling af projekterne

Punkt 63: Introduktion til Naturpark Randers Fjord

01.00.00-P20-4-10

Resumé

Randers Kommune og Norddjurs Kommune samarbejder om Naturpark Randers Fjord, som er et afgrænset areal, der strækker sig fra Randers bro til fjordudmundingen ved Udbyhøj. I Naturpark Randers Fjord arbejdes der med udvikling inden for natur, friluftsliv, kultur og lokal identitet i samspil med landdistriktsudvikling, bosætning og turisme.

Naturpark Randers Fjord blev certificeret under mærkningsordningen for Danske Naturparker under Friluftsrådet d. 1. februar 2018, og blev i 2023 genmærket til og med 2028, hvor der derefter skal ansøges om at blive certificeret for en ny periode.

Naturpark Randers Fjord er under landdistriktsudvalgets ressortområde, og der præsenteres her en introduktion til naturparken.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til landdistriktsudvalget,

1. at introduktionen tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Naturpark Randers Fjord har været certificeret naturpark siden 2018. Mærkningsordningen administreres af Friluftsrådet under titlen Danske Naturparker, og der er i alt 18 naturparker og pilotnaturparker i Danmark.

I Naturpark Randers Fjord arbejdes der for at skabe større opmærksomhed omkring de muligheder området tilbyder af oplevelser for både borgere og besøgende, samtidig med at der også arbejdes aktivt med naturtiltag. Indsatsen foregår i et samarbejde mellem foreninger, lodsejere, erhvervsliv, organisationer og øvrige aktører.

Baggrund

Indsatsen for at få området ud langs fjorden certificeret som naturpark blev påbegyndt i 2009, som et udviklingsprojekt med mulighed for at arbejde på tværs af de gamle kommuneskel. Fokus var dengang først og fremmest på øget bosætning og større turismepotentiale. Randers og Norddjurs Kommune var initiativtagere sammen med de lokale LAG'er og destinationsselskaber.

Der var fra start stort fokus på borgerinddragelse, involvering af frivillige samt dialog med interessenter som f.eks. landbruget.

Danske Naturparker

Danske naturparker er et kvalitetsstempel for større sammenhængende naturområder, der udvikler natur, friluftsliv, kultur og lokal identitet i samspil med en landdistriktsudvikling til gavn for bosætning, turisme og øvrige erhverv i naturparken.

Et centralt element er, at der arbejdes ud fra præmissen om benyttelse og beskyttelse, og med inddragelse og frivillighed som bærende elementer. Danske Naturparker er ikke lovophængt, og er afhængige af frivilligt engagement.

For at et område kan blive certificeret som dansk naturpark, skal en naturpark:

- have min. 50% beskyttet natur inden for dens areal
- have en præcis geografisk afgrænsning
- have en administrativt ansvarlig medarbejder
- have et naturparkråd
- tilvejebringe den nødvendige økonomi til drift og udvikling af naturparken samt realisering af naturparkplanen

- være en del af kommuneplanen eller et tillæg til denne
- forankres lokalt gennem inddragelse af borgere og lodsejere
- koordinere formidling af naturparken for både danske og udenlandske besøgende
- have mindst én naturvejleder tilknyttet
- samt der skal foreligge en godkendt og politisk vedtaget naturparkplan.

Organisering

Naturpark Randers Fjord er et samarbejde mellem Randers og Norddjurs Kommuner, og henholdsvis kommunalbestyrelsen i Norddjurs og byrådet i Randers har vedtaget den vedhæftede Naturparkplan (Se Bilag 1). Beslutningskompetencen vedrørende Naturpark Randers Fjord ligger hos Randers Kommunes Byråd og Norddjurs Kommunes Kommunalbestyrelse. Naturpark Randers Fjord er i begge kommuner forankret under et ansvarligt ressortudvalg. I Randers Kommune sorterer Naturpark Randers Fjord under Landdistriktsudvalget.

Randers Kommune har et geografisk større areal af Naturpark Randers Fjord end Norddjurs Kommune, og afsætter også flere ressourcer til indsatsen.

Naturparkrådet er et rådgivende organ, der skal kvalificere kommunernes beslutninger vedrørende Naturpark Randers Fjord. Udvalgsformændene fra kommunernes ressortudvalg varetager formelt formandsposten i naturparkrådet på skift to år af gangen. Naturparkrådet mødes 2-4 gange årligt. I naturparkrådet er de følgende repræsenteret:

- Kronjyllands Landboforening
- Djursland Landboforening
- Det Grønne Råd i henholdsvis Randers og Norddjurs Kommuner
- VisitAarhus
- LAG Randers-Favrskov og LAG Djursland
- Fjordfolket
- Museum Østjylland
- Friluftsrådet
- Region Midtjylland
- Erhverv Randers og Erhvervsrådet i Norddjurs Kommune
- Randers Havn
- Randers Naturcenter
- Kyst- og Fjordcentret

Naturparkrådet betjenes af et fællessekretariat fra de to kommuner, der også varetager drift, certificering og udvikling af Naturpark Randers Fjord.

Udviklingsmål for Naturpark Randers Fjord

I Naturpark Randers Fjord arbejdes der overordnet ud fra følgende udviklingsmål:

- Naturpark Randers Fjord skal tilbyde store naturoplevelser for alle til fysisk udfoldelse, fordybelse og læring om natur- og kulturhistorie
- Naturparkens dyre- og planteliv skal sikres gode levevilkår
- Naturparken skal udvikles på et bæredygtigt grundlag, og tiltag og udvikling skal fortløbende evalueres
- Tiltag og udvikling skal foregå i tæt dialog og samarbejde med frivillige, lodsejere og interesseorganisationer
- Naturparken skal tilbyde og udvikle inspirerende information og naturformidling
- Kendskabet til Naturparken skal øges, og flere skal besøge området
- Naturparken skal udvikles i sammenhæng og i samarbejde med de omkringliggende byområder og turistattraktioner
- Naturparken skal understøtte den lokale og regionale planlægning og udvikling.

Projekter og tiltag i Naturpark Randers Fjord

I forbindelse med indsatsen for at udvikle Naturpark Randers Fjord er der arbejdet med flere projekter inden for rekreativ infrastruktur, støttefaciliteter, naturtiltag, formidlings- og turisttiltag samt projekter med fokus på at skabe større lokalt ejerskab.

Der er bl.a. etableret hotspots på forskellige lokationer i naturparken ligesom den flydende formidlingsplatform Kanonbåden i Udbyhøj Lystbådehavn er etableret, og der er opsat skilte ved indfaldsvejene, der viser, hvor man bevæger sig ind og ud af Naturpark Randers Fjord.

Konkret arbejdes der med følgende projekter og tiltag:

Randers Fjord Stien

Projektet Randers Fjord Stien er netop afsluttet, der har i projektet været ansat en stikordinator i 3 år, projektlederen har sikret dialog med pumpelag, lodsejere og lokale vandregrupper og har arbejdet for etableringen af en rekreativ stiforbindelse mellem Udbyhøj-Randers-Uggelhuse-Floes. I alt er der nu skiltet ca. 80 km. vandreruter af på og i forbindelse med Randers Fjord Stien.

Synlighed og identitet

Forvaltningen arbejder løbende med at skabe mere kendskab til naturparken. Både lokalt kendskab og ift. besøgende udefra. Der udsendes 3-4 gange om året et nyhedsbrev for Naturpark Randers Fjord, der når ud til ca. 600 modtagere, der vurderes overvejende at være borgere bosat inden for naturparkens geografi.

De sidste tre år har naturparken været repræsenteret på en samlet Randers stand til Ferie For Alle-messe i Herning som besøges af ca. 54.000.

Der forventes lancering af ny hjemmeside til maj, som landdistriktsudvalget på udvalgs møde d. 24. august 2022 bevilligede 140.000 kr. til herudover har Norddjurs Kommune bevilliget 60.000 kr. På den nye hjemmeside vil der som noget nyt bl.a. være større opmærksomhed på at decentrale aktørers aktiviteter og arrangementer i naturparken kan få synlighed. Hjemmesiden vil lægge sig op ad tilgangen og kortmaterialet, som det kendes fra Hærvejen og Oplev Gudenåens hjemmesider.

Aktørnetværk

Forvaltningen faciliterer et netværk med aktører i og omkring naturparken, der tilbyder oplevelser inden for mad og drikke, aktiviteter og overnatning. Fokus er på at skabe flere og mere synlige oplevelser og tilbud, samt skabe mere samarbejde på tværs af de forskellige aktører.

Aktørnetværket består af både mere etablerede kommercielle aktører, frivilligt drevne aktører og iværksættere.

Deltagerne er i høj grad med til selv at sætte retningen for indsatsen.

Aktiviteter og formidling

Forvaltningen udvikler løbende forskellige aktiviteter og formidlingstilbud i Naturpark Randers Fjord, der både henvender sig til kommunens egne borgere, skoleklasser og turister. Randers Naturcenter afholder eksempelvis. guidede vandreture, vandsportsevent, Nat i naturen-arrangement, sælsafari og formidling for skoleklasser.

Hvert år afholdes Fjordens Dag den sidste søndag i maj. På dagen er der fokus på herlighedsværdierne og sammenhængskraften omkring Randers Fjord. Dagen byder på et væld af aktiviteter på forskellige lokaliteter langs fjorden. Fjordfolket er med støtte fra de to kommuner ansvarlig for afholdelse af dagen.

Biodiversitetsrev i Naturpark Randers Fjord

Randers Kommune er samarbejdspartnere på projektet Biodiversitetsrev i Naturpark Randers Fjord, som foreningen Fjordfolket er projektejer på. Projektet adresserer de ugunstige leveforhold for de trængte fiskearter, og der er i projektet hentet i alt 3 mio. kr. til anlæg af 90 stenrev fra fjordudmundingen til Øster Tørslev Ås udløb.

Strategisk-Fysisk Udviklingsplan

Der skal gennemføres en strategisk-fysiske udviklingsplan for Naturpark Randers Fjord, som en del af en større turismeorienteret indsats i regi af Udviklingsplan Jyllands Østkyst. Udviklingsplanen skal have fokus på at skabe tydelig, fælles identitet for Naturpark Randers Fjord, øge naturparkens synlighed samt binde fjordbyerne bedre sammen fysisk, visuelt og i fortællingen om området. Derudover vil der være fokus på følgende:

- Udvikle overnatningsmuligheder og forbedre rekreativ infrastruktur
- Nedslagspunkterne er Udbyhøj, Mellerup og Uggelhuse
- EPU, SIK og LDU har hver lagt 100.000 kr. i puljen. Samlet er der afsat 900.000 kr. Destinationsselskaberne, Dansk Kyst- og Naturturisme, Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse står bag.

Naturværten - Projekt med Naturpark Amager

Naturpark Amager har hjemtaget midler fra Velux Fonden til et projekt orienteret mod at præsentere de gavnlige effekter ved ophold og aktiviteter i naturen for primært voksne brugere af kommunale og selvejende socialpsykiatriske tilbud. Naturpark Randers Fjord og Huset Tværs deltager som samarbejdspartnere, og skal være med til at åbne naturen for målgruppen, støtte dem i at deltage og medskabe, og træder med tiden i baggrunden for at støtte målgruppen og medarbejderne i deres eget naturfællesskab. Projektet strækker sig over tre år, og der følger økonomi med til lønudgifter.

Øvrige tiltag og potentialer?

Ud over de projekter og tiltag, der har deres afsæt i udviklingen af Naturpark Randers Fjord, igangsættes der løbende initiativer som f.eks. naturpleje og lokale udviklingsprojekter som f.eks. Klyngehuset Kronjylland i Albæk. Følgende er eksempler på udviklingstiltag, der ikke er født i Naturpark Randers Fjord-regi, men som kan understøtte udviklingen af naturparken, mens naturparken omvendt kan have en positivt understøttende effekt:

- Bosætning og turisme - eksempelvis markedsføringskampagne i Landsbyklyngen Kronjylland
- Områdefornyelser i Mellerup og Albæk, samt i de kommende områdefornyelser der skal gennemføres i Udbyhøj og Uggelhuse
- Naturgenopretningstiltag - eksempelvis i forbindelse med Grøn Trepert.

Økonomi

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved beslutningen.

Bilag

Præsentation af NPRF til LDU-møde 13.5.2026

Punkt 64: Prioritering af arbejdet med de rekreative stier i Randers kommune

05.04.11-P20-1-26

Resumé

For at kunne arbejde målrettet med stiprojekter i Randers kommune forslår forvaltningen med nærværende sag, at der vedtages en prioritering og fokus af forvaltningens stiindsats. Med henblik på at udvikle et sammenhængende stinetværk langs Randers Fjord, Gudenåen og Nørreåen, der styrker mulighederne for naturturisme, bosætning og hverdagsmobilitet, har forvaltningen udarbejdet et forslag til prioriteringsprincipper for forvaltningens arbejde med stier.

Efterspørgslen på rekreative stier er stigende, og en koordineret indsats med nabokommunerne vil kunne styrke Randers' regionale position som et knudepunkt i Østjyllands natur- og stisystemer. Med vedtagelse af de foreslåede prioriteringsprincipperne vil der i stiindsatsen være særlig fokus på udvikling af stier ved å, fjord og hav og etableringen af stærke forbindelser på tværs af kommunegrænser.

De foreslåede prioriteringsprincipper vil understøtte en positiv udvikling af natur- og kulturturisme gennem længere ruter, ensartet wayfinding og samskabelse med lokale aktører. I den foreslåede prioriteringsprincipper indgår naturhensyn, servicepunkter og digitale løsninger, som centrale elementer i den fremtidige stiinfrastruktur. Stiindsatsen er således planlagt gennemført trinvist og målrettet etableringen af Randers som et centralt knudepunkt i Østjyllands rekreative stiesystem

Indstilling

Forvaltningen indstiller til landdistriktsudvalget

1. at udvalget godkender "Prioriteringsprincipperne for Stiindsatsen".

Beslutning

Godkendt.

Sagsfremstilling

Randers Kommune råder over tre centrale rekreative styrkepositioner: Randers Fjord, Gudenåen og Nørreåen. Langs disse forløb er Gudenåstien og store dele af Randers Fjord Stien allerede etableret. MTU igangsatte den 25. november 2025 med sag nr. 05.04.00-Ø34-1-25 etableringen af en sammenhængende Nørreåsti som er et projekt, der løber fra 2026 og 3 år frem. Samlet rummer de 3 stier et betydeligt potentiale for udviklingen af et sammenhængende stinetværk, der kan styrke naturturisme, friluftsliv, hverdagsmobilitet og bosætning.

Efterspørgslen efter rekreative stier er stigende blandt både borgere og besøgende. Samtidig arbejder nabokommunerne – Viborg, Favrskov, Norddjurs, Syddjurs og Mariager Fjord – med lignende initiativer.

En vedtagelse af de foreslåede prioriteringsprincipper giver mulighed for at styrke Randers Kommunes position i det regionale naturturismebillede.

Formålet med prioriteringsprincipperne er således, at skabe et samlet udviklingsspor for stier ved å, fjord og hav, som binder kommunen bedre sammen og sikrer stærke forbindelser på tværs af kommunegrænser.

Forvaltningen forslår derfor, at stiindsatsen forankres i nedenstående tre overordnede målsætninger, som danner grundlag for udformningen af de foreslåede prioriteringsprincipper.

1) Støtte øget bosætning med afsæt i Fremtidens Randers

- Stier langs vand er dokumenteret attraktive for tilflyttere og øger oplevelsen af nærhed til natur.
- Gode adgangsmuligheder til natur understøtter et aktivt hverdagsliv og styrker kommunens brand som et grønt og sundt sted at bo.

- Stærke lokale fællesskaber omkring Randers Fjord, Gudenåen og Nørreåen gennem bedre sammenbinding og synlighed giver øget muligheder for høj livskvalitet.

2) Udvikling af natur og kulturturisme for at understøtte erhvervsstrategien

- Randers rummer landskaber af national betydning, særligt omkring Gudenåen, som tiltrækker vandrere, cyklister, lystfiskere og kajakroere.
- Et samlet stinetværk muliggør markedsføring af længere, sammenhængende ruter og tiltrækker gæster, der efterspørger kvalitet, variation, sikker navigation og unikke naturoplevelser.
- Styrket potentiale for kommercielle aktører såsom overnatningssteder, guider, cykeludlejere og lokale oplevelsesudbydere.

3) Sammenhængende infrastruktur og tværkommunalt samarbejde i overensstemmelse med erhvervsstrategien

- Målet er at forbinde Randers Fjord Stien, Gudenåstien og Nørreåstien på tværs af kommunegrænser, så Randers bliver en central knudepunkt i Østjyllands store vand- og naturkorridorer.
- Fokus er på fælles standarder for wayfinding, stityper, formidling, naturhensyn og digital understøttelse.
- Forøget muligheder for at opnå ekstern medfinansiering via nationale og EU-baserede puljer.

Prioriteringsprincipper for stiindsatsen.

For at understøtte de overordnede målsætninger, foreslås der følgende prioriteringsprincipper for udvikling af rekreative stier i Randers Kommune.

- Den rekreative stistruktur skal forankres omkring Randers Fjord, Gudenåen og Nørreådalene med knudepunkt i Randers midtby ved Justesens Plads.
- Der skal prioriteres sammenhængende stisystemer, som har forbindelse til nabokommunerne.
- Med udgangspunkt i den eksisterende signaturrete Gudenåstien, udvikles tilsvarende signaturruter (vandreruter i særlig høj kvalitet) langs Randers Fjord og Nørreåen omfattende støtte- og ankomstpunkter i sammenhæng med Gudenåstien.
- Langs stierne udvikles flere servicepunkter (toiletter, rasteplasser, udsigtspunkter m.m.).
- Langs stierne sikres ensartet skiltning og wayfinding, herunder digitale kortløsninger og formidlingsplatforme.
- Naturhensyn tilgodeses gennem hensigtsmæssig placering af stier for at beskytte sårbare områder og sikre bæredygtig drift.
- Stierne samskabes med lokale aktører såsom lodsejere, turistaktører, landsbyråd og foreninger.
- Der skal skabes mere synlighed omkring stimuleringsmulighederne via kommunens egne kanaler samt gennem VisitAarhus, Naturpark Randers Fjord og Gudenåsamarbejdet.

Ovenstående principper skaber grundlag for en samlet og langsigtet udvikling af Randers Kommunes rekreative stier målrettet en styrket position i Østjyllands natur- og turismenettværk. Principperne samler eksisterende og kommende indsatser i én fælles retning og sikrer, at de rekreative stier langs fjord, å og hav udvikles koordineret og bæredygtigt.

Afslutningsvis skal det nævnes, at de foreslåede prioriteringsprincipper vil bidrage til at øge bosætning, styrke turismen og forbedre hverdagsmobiliteten i hele Randers Kommune og principperne giver stiindsatsen et tydeligt afsæt for prioritering, finansiering og realisering af konkrete projekter i de kommende år.

Økonomi

Der er ingen økonomiske konsekvenser.

Der er i 2026 afsat et budget på 5,7 mio. kr. til drift og vedligeholdelse af eksisterende stier i kommunen under bevillingsområde miljø og teknik, skattefinansieret under miljø- og teknikudvalget.

Anlæg af nye stier finansieres via enkeltstående bevillinger ofte med ekstern medfinansiering.

For nuværende er der afsat en projektbevilling under landdistriktsudvalget til Nørreåstien. Randers Kommune har modtaget tilsagn om tilskud på 1,9 mio. kr. til Nørreå-stiprojektet fra Danmarks Naturister. Byrådet besluttede i december 2025 (by 15/12-2025, pkt. 339), at afsætte 0,360 mio. kr. i hvert af årene 2026, 2027 og 2028 til medfinansiering af projektet i en periode på 3 år i form af projekteringsudgifter, finansieret af de afsatte midler til Naturforvaltning.

Bilag

Randers Kommunes rekreative stier - fokus de kommende år

Punkt 65: Opdatering af kompetenceplanen

00.01.10-G01-19-26

Resumé

Kompetenceplanen fastlægger og samler de overordnede rammer for, hvor beslutninger i kommunen skal træffes. Planen blev senest opdateret på byrådsmødet den 27. januar 2025 (sag 17), og der forelægges nu en ny opdatering af planen til byrådets godkendelse.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via erhvervs- og planudvalget, miljø- og teknikudvalget, sundheds-, idræts- og kulturudvalget, omsorgsudvalget, børn- og skoleudvalget, social- og arbejdsmarkedsudvalget, landdistriktsudvalget og økonomiudvalget

1. at drøfte og godkende kompetenceplanen

Beslutning fra Erhvervs- og planudvalget, den 4. maj 2026, punkt 89:

Indstilles godkendt.

Beslutning fra Miljø- og teknikudvalget, den 5. maj 2026, punkt 83:

Indstilles udsat med henblik på afklaring af opgavesnit mellem miljø- og teknikudvalget og landdistriktsudvalget.

Henning Munkholm Eriksen deltog som stedfortræder for Niels Jørgen Thomsen.

Beslutning fra Sundheds-, idræts- og kulturudvalget, den 5. maj 2026, punkt 66:

Godkendt.

Beslutning fra Børn- og skoleudvalget, den 11. maj 2026, punkt 63:

Godkendt.

Beslutning fra Omsorgsudvalget, den 11. maj 2026, punkt 53:

Godkendt.

Beslutning

Godkendt.

Sagsfremstilling

I september 2021 blev Randers Kommunes første kompetenceplan vedtaget af byrådet. Planen blev senest godkendt af byrådet på mødet den 27. januar 2025 (sag 17). Kompetenceplanen samler og fastlægger de overordnede rammer for, hvor beslutninger i kommunen skal træffes. Formålet med planen er at skabe overblik over, hvor kompetencen til at træffe beslutninger i Randers Kommune er placeret, således at politikere, embedsmænd og andre til enhver tid, via planen, kan indhente oplysninger om og overblik over, om en sag eksempelvis skal afgøres politisk eller administrativt.

Kompetenceplanen er ikke en udtømmende regulering af kompetencen til at træffe beslutninger i Randers Kommune. De steder, hvor kompetenceplanen ikke dækker, gælder almindelige principper for, hvor beslutninger skal træffes i kommuner. Disse går kort ud på, at hvis en sag har større politisk eller økonomisk betydning for kommunen, er der en formodning for, at sagen skal behandles af byrådet. Kompetenceplanen er både udtryk for, hvordan byrådet mener kompetencen til beslutninger skal være, men også på en række områder udtryk for, hvor beslutninger efter lovgivningen skal træffes.

Forvaltningen har stillet forslag til en række ændringer/justeringer af kompetenceplanen. Ændringsforslagene er nærmere beskrevet i bilag B vedlagt sagen.

De stillede forslag er hver især udtryk for større eller mindre ændringer til planen. Nogle er således helt nye delegationer, mens andre alene er udtryk for kodificeringer af en praksis, der allerede følges i kommunen. Herudover er nogle forslag blot af præciserende karakter og supplerer en allerede gældende delegation, der følger af den senest vedtagne 2024-kompetenceplan, ligesom visse forslag blot er omplaceret i planen og ikke ændret materielt.

Planen forelægges for byrådet efter hvert kommunalvalg.

Den opdaterede kompetenceplan har været behandlet i Miljø- og Teknikudvalget 5. maj 2026. Miljø- og Teknikudvalget besluttede at indstille til at udsætte sagen, indtil der foreligger en afklaring på opgavesnittet mellem Miljø- og Teknikudvalget og Landdistriktsudvalget.

Økonomi

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved beslutningen.

Bilag

Bilag A Kompetenceplan for Randers Kommune (opdateret)

Bilag B. Beskrivelse af ændringer til kompetenceplanen 2026

Bilag C. Kompetenceplan maj 2025

Punkt 66: Drøftelse af plansager uden for Randers

01.02.00-A26-1-23

Indstilling

Forvaltningen indstiller til landdistriktsudvalget

1. at orienteringen fremadrettet kun forelægges når der er plansager der vedrører konkrete forslag og vedtagelser.

Beslutning

Godkendt.

Sagsfremstilling

Det har hidtil været praksis, at der lå en standardsag på udvalget, hvor eventuelle plansager i landdistrikterne kunne drøftes.

Fremadrettet foreslås en anden proces, hvor forvaltningen beskriver eventuelle plansager i landdistrikterne. Dog kun hvis det drejer sig om konkrete forslag eller vedtagelser af lokalplaner. Sager om igangsætning eller forbeder vil således ikke blive præsenteret.

På seneste møde i Erhvervs- og Planudvalget 4. maj 2026 blev der ikke behandlet plansager udenfor Randers By.

Økonomi

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved beslutningen.

Punkt 67: Sagsstyringsliste pr. 8. maj

00.01.00-A00-35-25

Resumé

Orientering om forventede sager til det kommende landdistriktsudvalgsmøde.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til landdistriktsudvalget,

1. at orienteringen om forventede kommende sager tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Forvaltningen har udarbejdet en oversigt over forventede sager til næstkommende møde i udvalget. Dette sker med henblik på at give udvalget et bedre indblik i de kommende sager.

Landdistriktsudvalgets besigtigelsestur
Lokaldysten 2026
Budgetopfølgning pr. 31. marts 2026
Landdistriktsudvalgets forslag og prioriteringer til budget 2027-2030
Myndighedsgodkendelse af Alling Å reetableringen
Tilskud til udlejning af forsamlingshuse
Midler til annoncering af Landsbypuljen
Dagsorden for temamødet for forsamlingshuse
Udrulning af Grøn trepart - forhøjelse af anlægsbevilling
Områdefornyelse Albæk - Afslutning
Landdistriktsudvalget besøger
Budgetopfølgning pr. 31. maj 2026

Karen Lagoni vil deltage drøftelserne vedrørende Grøn Trepert som Randers Kommunes repræsentant i De grønne treparter.

Forvaltningen gør opmærksom på, at der kan forekomme ændringer.

Hertil kommer temadrøftelser om,

- Vandløbsområdet

Forvaltningen forventer at landdistriktsudvalgets møde i august afholdes ved Fussingø Slot, i oktober i Ålum og i december afholdes som et fællesmøde med LAG Randers-Favrskov.

Forvaltningen gør opmærksom på, at der kan forekomme ændringer.

Økonomi

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved beslutningen.

Punkt 68: Anmodning fra Lars Søgaard, V og Henning Munkholm Eriksen, LA - Finansieringsmuligheder i landdistrikter

00.01.00-G01-51-26

Indstilling

Sagen forelægges til beslutning.

Beslutning

Udvalget beslutter at forvaltningen fremlægger en beslutningssag til Landdistriktsudvalget.

Sagsfremstilling

Lars Søgaard, Venstre og Henning Munkholm Eriksen, Liberal Alliance har i mail af d. 20. april 2026 fremsendt følgende:

"Indstilling

Det indstilles, at Landdistriktsudvalget anmoder forvaltningen om at udarbejde en redegørelse for eksisterende statslige lånemuligheder for boligkøb i landdistrikter, herunder ordningen med statsgaranti for boliglån.

Det indstilles desuden, at forvaltningen på baggrund heraf udarbejder en kort og praksisnær informationsguide til borgere i Randers Kommune om mulighederne for at opnå finansiering til boligkøb i landdistrikterne.

Sagsfremstilling

Adgang til finansiering er en væsentlig forudsætning for bosætning og udvikling i landdistrikterne. I dele af landet, herunder områder i Randers Kommune, oplever borgere, at det kan være vanskeligt at opnå boliglån, selv i tilfælde hvor økonomien er sund.

En af årsagerne kan være usikkerhed om ejendommens værdi og omsættelighed, hvilket i praksis kan betyde, at postnummeret får betydning for lånemulighederne. Dette kan være en barriere for tilflytning og investering i landdistrikterne.

Der er fra statslig side etableret en ordning med statsgaranti for en del af boliglån i landdistrikter. Ordningen har til formål at reducere risikoen for långivere og dermed øge adgangen til finansiering for boligkøbere. Konkret kan staten garantere en stor del af belåningen i intervallet mellem 60 og 90 pct. af boligens værdi, hvilket kan gøre det lettere at opnå lån gennem bank, sparekasse eller realkreditinstitut.

Randers Kommune har ikke mulighed for selv at stille lån eller garantier til rådighed for boligkøb. Kommunen kan imidlertid spille en vigtig rolle ved at formidle viden og skabe overblik over eksisterende muligheder.

Med denne sag ønskes det, at kommunen tager et aktivt og positivt skridt i forhold til at understøtte bosætning i landdistrikterne ved at gøre det lettere for borgere at navigere i de eksisterende finansieringsmuligheder.

En konkret informationsguide kan f.eks. indeholde:

- En kort forklaring af statsgarantimodellen*
- Hvem der kan være omfattet*
- Hvordan man konkret søger (via bank/realkredit)*
- Hvilke krav der typisk stilles til økonomi og bolig*
- Henvisning til relevante myndigheder og aktører*

Initiativet ligger i tråd med et ønske om at styrke den private ejendomsret, mobilitet på boligmarkedet og skabe bedre rammer for vækst og udvikling i hele kommunen også uden for de større byområder.

Økonomi

Sagen har på nuværende tidspunkt ingen direkte økonomiske konsekvenser. Eventuelle økonomiske forhold vil blive belyst i forbindelse med forvaltningens redegørelse.

Der er ikke direkte kommunale udgifter forbundet med selve låneordningen, da denne er statslig og administreres nationalt.

Lovgrundlag

Den statslige ordning med garanti for boliglån i landdistrikter er fastlagt i national lovgivning og administreres af Finansiell Stabilitet.

Kommuner har ikke hjemmel til at yde lån til boligkøb, men kan varetage en oplysende og vejledende funktion over for borgerne inden for rammerne af kommunalfuldmagten.

Videre proces

Hvis indstillingen godkendes, udarbejder forvaltningen en redegørelse for statslige lånemuligheder med fokus på relevansen for Randers Kommunes landdistrikter.

På baggrund heraf udarbejdes en kort informationsguide, som kan offentliggøres på kommunens hjemmeside og evt. indgå i bosætningsindsatsen.

Sagen forelægges herefter Landdistriktsudvalget til orientering."

Økonomi

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved beslutningen.

Punkt 69: Anmodning fra Frank Nørgaard, Dansk Folkeparti, vedr. vådlægning af 173 ha. mellem Fårup og Nørbæk

00.01.00-G01-31-26

Resumé

Frank Nørgaard har i mail af d. 12. marts 2026 fremsendt følgende:

"Jeg ønsker sagen om vådlægning af 173 ha. mellem Fårup og Nørbæk behandlet på førstkommende møde i Miljø- og Teknikudvalget.

I første omgang ønsker jeg invitationen (highlightet tekst) fra Christian Frigaard behandlet, herunder truffet beslutning om at imødekomme besøg på de af Christians arealer som indgår i det fremlagte projekt.

Derudover ønsker jeg truffet beslutning om fyldestgørende svar fra forvaltningen på de oplysninger der gives om geologi, fauna og flora samt smittespredning fra myg.

Jeg ønsker også truffet beslutning om udarbejdelse af et fyldestgørende svar fra forvaltningen på Rambølls (highlightet tekst) svar til Christian Frigaard i forhold til de allerede vandmættede arealer, og hvilken klima- og miljøgevinst der skulle være i at fortsætte projektet.

1. -at der træffes beslutning om at imødekomme invitationen fra Christian Frigaard.
2. -at der træffes beslutning om fyldestgørende svar fra forvaltningen på de oplysninger der gives om geologi, fauna og flora samt smittespredning fra myg.
3. -at der træffes beslutning om udarbejdelse af et fyldestgørende svar fra forvaltningen på Rambølls svar til Christian Frigaard i forhold til de allerede vandmættede arealer, og hvilken klima- og miljøgevinst der skulle være i at fortsætte projektet.
4. -at der træffes beslutning om at standse det videre arbejde med projektet indtil sagen er fuldt belyst.

Forvaltningen oplyser, at ovenstående anmodning fra Frank Nørgaard, som er stilet til Miljø- og teknikudvalget i henhold til byrådets konstitueringsaftalen skal behandles i Landdistrikts udvalget, da anmodningen omhandler en sag, der vedrører udrulningen af den grønne trepart.

Indstilling

Sagen forelægges til beslutning.

Beslutning

Forkastet. Forvaltningen går i dialog med lodsejeren om den videre proces i projekt. Udvalget afventer derudover en invitation fra Landboforeningen Kronjylland om besøg ved et landbrug.

Sagsfremstilling

Frank Nørgaard har i mail af d. 12. marts 2026 fremsendt følgende:

"Jeg ønsker sagen om vådlægning af 173 ha. mellem Fårup og Nørbæk behandlet på førstkommende møde i Miljø- og Teknikudvalget.

I første omgang ønsker jeg invitationen (highlightet tekst) fra Christian Frigaard behandlet, herunder truffet beslutning om at imødekomme besøg på de af Christians arealer som indgår i det fremlagte projekt.

Derudover ønsker jeg truffet beslutning om fyldestgørende svar fra forvaltningen på de oplysninger der gives om geologi, fauna og flora samt smittespredning fra myg.

Jeg ønsker også truffet beslutning om udarbejdelse af et fyldestgørende svar fra forvaltningen på Rambølls (highlightet tekst) svar til Christian Frigaard i forhold til de allerede vandmættede arealer, og hvilken klima- og miljøgevinst der skulle være i at fortsætte projektet.

1. -at der træffes beslutning om at imødekomme invitationen fra Christian Frigaard.

2. -at der træffes beslutning om fyldestgørende svar fra forvaltningen på de oplysninger der gives om geologi, fauna og flora samt smittespredning fra myg.
3. -at der træffes beslutning om udarbejdelse af et fyldestgørende svar fra forvaltningen på Rambølls svar til Christian Frigaard i forhold til de allerede vandmættede arealer, og hvilken klima- og miljøgevinst der skulle være i at fortsætte projektet.
4. -at der træffes beslutning om at standse det videre arbejde med projektet indtil sagen er fuldt belyst.

Hej Frank mf.

Jeg er en af lodsejerne i vådområde projekt Fårup syd, og jeg er som udgangspunkt ikke imod nogen projekter, men de skal give mening!

Jeg har min bekymring om dette projekt rent faktisk hjælper klimaet, skader klimaet. Eller som jeg mener her ingen forskel gør, og bare koster en masse af skatteborgernes penge.

Jeg har vedhæftet 2 kort over samme mark (nabomarken til det planlagte vådområde). Kortene viser jordens indhold af humus og og de røde streger er højdekortet. Det kortet tydeligt viser er at humus ligger i lavningerne. Derfor er det lavningerne vi skal have fokus på korrekt vandstand.

Hvis vi tager gennemsnit af hele området, vil vi ende med de områder med højt humus indhold står under vand og afgiver metan. Samtidig med at de høje områder ikke opfanger/hindre nedbrydelse af humus fordi de primært består af grovsandet jord.

Ud af de godt 170ha som er indtegnet i projektet er der kun 15ha som har status som agerjord, vel og mærke arealer som udelukkende bruges til hø/wrap produktion - fordi området i store dele af året er så vandmættet det ikke er farbart med maskiner.

Altså er der ikke en eneste af de ha. I projektet der har kørt en mejetærsker på og høstet en afgrøde de sidste mange år.

Er det så reelt landbrugsjord man laver til natur? eller er det "Greenwashing" i offentligt regi man har gang i her?

Vi ved, at ved at afgræsse arealerne ekstensivt, med kvæg skaber en opbygning af kulstof, samt gavner de arter man ønsker i engene ud fra et biodiversitetssynspunkt - Jeg syntes faktisk det er rigtig spændende at kunne drive naturpleje som en del af mit landbrug. Men køer kan ikke flyve - mine kan i hvert fald ikke! Og gør vi områderne vådere end de er idag, jamen så kan dyrene simpelthen ikke færdes i arealerne på forsvarlig vis. Samtidigt har vi de sidste par år fået endnu en faktor som er sygdommen Bluetongue, den angriber græssende dyr, og spredes primært ved myg. jo flere myg jo højere smittetryk.

For at sikre teknik- og miljøudvalget i Randers de bedst mulige betingelser for at træffe kvalificerede beslutninger vil jeg gerne invitere hele udvalget på en gåtur i området, når frosten har sluppet jorden.

Jeg håber at se jer allesammen, ps. Husk gummistøvler ??

Mvh Christian Frigaard

Fra: Johan Hauge Johannesen <JHJS@ramboll.dk>

Dato: 4. februar 2026 kl. 11.13.18 CET

Til: christian@frigaard.eu

Emne: Besøg d.2/2-26 - Greenstore

Hej Christian,

Tak for at række ud til mig angående den seismiske undersøgelse, hvor du udtrykte bekymring for rystelser som følge af vores undersøgelser.

Jeg besøgte dig mandag den 2/2-26 for selv at få en fornemmelse af de påvirkninger, du beskrev, og de kunne sagtens både mærkes og høres, da vi stod i dit køkken.

Der er ingen tvivl om, at de særlige jordbundsforhold i Bjerregrav Mose har overrasket os med hensyn til, hvordan udbredelsen af lyden har været gennem jordlagene. Det skyldes, at de øverste jordlag/tørv er vandfyldte, hvilket ikke absorberer lydbølgerne men forskubber udbredelsen, og derfor kan det mærkes på længere afstand.

Som jeg også sagde i mandags, har vi gjort alt for at blive færdige med vores undersøgelser i Bjerregrav Mose, hvilket lykkedes med enkelte undtagelser (under en håndfuld i hele området), som vi også snakkede i telefonen, men dem vil de blive færdige med i dag. Inden for de næste par dage vil vi også være færdige med vibrationslastbilerne i hele dit/jeres område, og vi vil først være tilbage nord for Fårup engang sidst i februar.

På dine arealer er vi færdige inden udgangen af denne uge. Vi sætter stor pris på vores samarbejde og håber, du stadig er okay med at have givet dit samtykke, selvom nogle af vores aktiviteter havde en større påvirkning end vi indledningsvist gav udtryk for. Dette vil jeg gerne beklage.

Har projektet været skyld i, at dine kvier løb ud af hegnet, fordi de glemte at lukke efter sig, skal du selvfølgelig også kompenseres for den tid, du har brugt på det.

Det er vigtigt at understrege, at skulle der ske skader, som er direkte foranlediget af undersøgelsen, vil Harbour Energy være ansvarlig for at udbedre dem. Har du oplevet noget, som kan skyldes undersøgelsen, så endelig send en mail til seismik@greenstore.dk.

Vi snakkede om at dele det på Facebook. Du må gerne dele ovenstående e-mailadresse og samtidig henvise til Seismiske undersøgelser - Greenstore hjemmesiden, som løbende vil blive opdateret med nyheder, [Seismiske undersøgelser - Greenstore](#).

Tak for din tid – sig endelig til hvis der ellers er noget, jeg kan gøre.

Med venlig hilsen

Johan Hauge Johannesen

I bilag 1, har forvaltningen belyst muligheder og konsekvenser ved den fremsendte anmodning. Heraf fremgår det bl.a., at det omtalte projekt er en del af udrulning af den grønne trepart og som konsekvens heraf gennemføres af forvaltningen på bestilling af staten og i henhold til krav fastsat af staten. Forvaltningen har derfor ikke mulighed for at tilgodese anmodningen, idet forundersøgelserne udført i forbindelse med projektet og i henhold til statens krav, ikke har frembragt den viden, som er nødvendig for at kunne give de ønskede svar.

Det fremgår ligeledes af bilag 1, at såfremt projektet standses, vil forvaltningen skulle igangsætte nyt og tilsvarende projekt for at kunne tilgodese byrådets forpligtigelser i den grønne trepart. Hellere ikke i det nye projekt vil staten betale for, at kommunen frembringer den viden, som der anmodes om af Frank Nørgaard.

Afslutningsvis skal det bemærkes, at projektet kun gennemføres, hvis lodsejerne i området frivilligt giver tilsagn herom.

Økonomi

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved beslutningen.

Bilag

Opdateret notat vedr anmodning fra Frank Nørgaard omkring Grøn trepart projekt i Fårup Syd

Punkt 70: Forvaltningen og formanden orienterer

00.01.00-G01-49-23

Beslutning

Intet særskilt at berette.

Punkt 71: Digital underskrift for tilstedeværelse

00.01.00-G01-49-23

Indstilling

Forvaltningen indstiller til landdistriktsudvalget

1. at der underskrives digitalt for tilstedeværelse på mødet.

Beslutning

Godkendt.